

OÜ HIRUNDO
Reg.nr. 11220970
Sõpruse pst 218-13
13416 Tallinn
Mob. +372 5203279
E-POST daims@hot.ee

Tellija: RAE VALLAVALITSUS
TÖÖ NR HDP 14\07

NIIDU KINNISTU DETAILPLANEERING

HARJUMAA RAE VALD RAE KÜLA

Tallinn 2007

SISUKORD

SELETUSKIRI

SISSEJUHATUS

- Väljavõtte Rae valla üldplaneeringust

1. DETAILPLANEERINGU KOOSTAMISE EESMÄRK

2. PLANEERINGU OLEMASOLEV OLUKORD

- 2.1. Asukoht
- 2.2. Pinnas
- 2.3. Reljeef ja haljastus
- 2.4. Hoonestus
- 2.5. Teed
- 2.6. Tehnovõrgud
- 2.7. Kehtivad piirangud

3. DETAILPLANEERING

- 3.1. Üldised põhimõtted
- 3.2. Elamumaa
- 3.3. Transpordimaa
- 3.5. Vertikaalplaneering
- 3.6. Inseneritehniline lahendus
 - 3.6.1. Veevarustus
 - 3.6.2. Kanalisatsioon
 - 3.6.3. Tuletõrjevee varustus ja tuleohutusnõuded
 - Väljavõtte Rae valla vee- ja kanalisatsiooni arengukavast
 - 3.6.4. Elektrivarustus
 - 3.6.5. Gaasivarustus
- 3.7. Liikluskorraldus
- 3.8. Haljastus ja keskkonnakaitseline abinõu

4. RADOONIRISKI VÄHENDAMISE VÕIMALUSED

- EESTI RADOONIRISKI LEVILA KAART

5. KURITEGEVUSRISKE VÄHENDAVAD ABINÕUD

LISAD 1: OTSUSED, KOOSKÕLASTUSED, PROTOKOLLID

1. Rae Vallavalitsuse korraldused detailplaneeringu algamise kohta
2. Detailplaneeringu lähteülesanne
3. Leping detailplaneerimise koostamise kohta
4. Väljavõtte Niidu kinnistute dokumentidest
5. Topo- geodeetiline alusplaan M 1:500
7. **Tehnilised tingimused**
8. Väljavõtted ajalehtedest
9. Avaliku arutelu protokollid
10. Kooskõlastused
11. **Kooskõlastuste koondtabel**

DETAILPLANEERINGU JOONISED

1. Situatsiooni skeem M 1:10 000
2. Tugiplaan M 1:1000
3. Detailplaneeringu põhijoonis M 1:500
4. Tehnovõrkude joonis M 1:500

S E L E T U S K I R I

SISSEJUHATUS

Detailplaneerimise projekti koostamise aluseks on tellijapoolne avaldus ja Rae Vallavalitsuse korraldus 20.märts.2007.a. nr 244 detailplaneerimise algatamiseks.

Planeeringu koostamisel on arvestatud järgmiste töödega:

- Maakonnaplaneeringuga;
- Rae valla üldplaneeringuga;
- Jaanivälja kinnistu detailplaneering (kehtestatud Rae Vallavolikogus 12.10.2004 otsusega nr 306 koostaja Arhitektibüroo Hoerdel OÜ , töö nr 24351, 2004)
- Kalda pereelamute grupi detailplaneering (kehtestatud Rae Vallavolikogus 08.10.2002 otsusega nr 378 koostaja Kivinuka kinnisvara OÜ , töö nr 334, 2002)

Detailplaneeringu ala hõlmab Harju maakonnas Rae vallas Rae külas

- Niidu katastriüksusest, maatulundusmaa sihtotstarbega 5089m², katastritunnusega 65301:001:0891

Detailplaneering on vormistatud topo- geodeetilisele alusplaanile M 1:500
(OÜ OPTISET töö nr R-1006/07)

Projekteerimisel on arvestatud kõiki Eesti Vabariigi kehtivaid projekteerimist ja ehitamist puudutavaid nõudeid ja ettekirjutusi.

1. DETAIPLANEERINGU KOOSTAMISE EESMÄRK

Detailplaneeringu eesmärgiks on lahendada maa-ala jaotamine kruntideks ja kehtestada maakasutuse ja ehitustingimused vastavalt planeerimisseadusele. Määrata piirangute kehtestamise vajadused ja ulatused.

Planeeritaval alal moodustatakse 3 ühepereelamu krunti, 1 transpordimaa krunti

Tagamaks detailplaneeringu ala täisväärtuslikku ning keskkonnasäästlikku keskkonda ja elamukruntide kena väljanägemist on paika pandud järgmised ehituspõhimõtted:

Keskkonnasõbralikkuse põhimõte

Arvestades asjaoluga, et planeeritaval alal kõrghaljastus puudub tuleb loodavatel elamukruntidel rajada uushaljastust. Kõrghaljastuse rajamisel arvestada, et krundi iga 200m² kohta istutada vähemalt üks puu täiskasvanukõrgusega min. 10m.

Elamute projekteerimise reeglid

Hoonestuse paigutada krundi piiriga paralleelselt või risti.

Hoonete rajamisel ja materjalide valikul, tuleb arvestada hoone sobimisega ümbritsevasse miljöösse. Arvestada tuleb ka ümbritsevatel kruntidel asuvate hoonete viimistlusega ühtse ilme saavutamiseks. Planeeringualale rajatavad hooned peavad olema nii põhiplaanis kui ka mahus, naaberkinnistute hoonetele sarnaste gabariitide ja katusekuju- ning kalletega. Ühel krundil asuv põhihoone ja abihoone arhitektuurne lahendus peavad omavahel kokku sobima. Põhihoone maksimaalne kõrgus rajataval alal on 9 m ja abihoone kõrgus 6 m. Ehitisele rajatav katuse kaldenurk 25 °-45 °.

Täisehituse % olenevalt krundi suurusest on 13-14%.

Ehitusprojektid kooskõlastada valla arhitektiga eskiislahenduse staadiumis.

Fotod naaberkinnistute hoonetest

Kasutatavad ehitusmaterjalid

Välisviimistulus vahenditena on eelistatud looduslikud ja võimalikult naturaalsed materjalid. Vundamentide ehitamisel on lubatud kasutada betooni, peakivi ja maakivi. Plastikvoodrite kasutamine ei ole lubatud. Palkmajade ehitamine on keelatud.

Plekk-katuse puhul on võimalik kasutada järgmisi tüüpe: kiviprofiil, kiviprofiil ekstra, teraskivi, eliit või kaskaad. Ühele krundile ehitatavate hoonete katuste värvi toon peab olema sama.

Keldrid

Keldrite rajamine hoonetele ei ole lubatud.

Aiad ja piirded

Soovi korral on kruntidele võimalik rajada puit- või kiviaedu. Lubatud on kasutada ka rohelist värvi võrkaeda. Aiad rajada ainult 1.5 m kõrguselised.

Haljastus ja heakord

Piirdega piiratud kruntidele on lubatud rajada iluaedasi, istutada viljapuid, soovitav on kasutada maastikupilti sulanduvaid looduslähedasi vorme.

Krundi valdajal lasub kohustus tagada krundil tekkivate tahkete jäätmete kogumine prügikonteineritesse ning organiseerida nende regulaarne äravedu. Äraveo osas tuleb sõlmida leping mõne seda teenust pakkuva firmaga. Väikeelamutes tekkivate bioloogiliste jäätmete kompostimine on lubatud oma kinnistu piires.

2.3. Reljeef ja haljastus

Planeeritav ala on kerge kallakuga kagu-loode suunas. Kõrguste vahemik 41,59-40,59. Suuremalt jaolt on planeeritav ala kaetud loodusliku rohumaaga vaid kuivenduskraavi äärne ala on võssa kasvanud.

2.4. Hoonestus

Planeeritaval alal hoonestus puudub.

2.5. Teed

Juurdepääs planeeritud alale on tagatud T-11334 Raeküla teelt mööda Jaanivälja teed.

Jaanivälja tee ja planeeritav juurdepääsu tee on erateed. Teeseaduse § 4lg3 kohaselt toimub eratee avalikult kasutatava teena kasutamine tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning kohaliku omavalitsuse ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel.

2.6. Tehnovõrgud

Planeeritava ala Jaanivälja tee teeäärses paiknevad kõik tehnovõrgud:

- vee- ja kanalisatsioonitrassid
- gaasitrass
- 0,4 kv õhuliin

2.7. Kehtivad piirangud

Planeeritava ala piiril kulgeva kuivenduskraavi veekaitsevöönd

3. DETAILPLANEERING

3.1. Üldised põhimõtted

Detailplaneeringu eesmärgiks on lahendada maa-ala jaotamine kruntideks ja kehtestada maakasutuse ja ehitustingimused vastavalt planeerimisseadusele. Määrata piirangute kehtestamise vajadused ja ulatused.

Planeeritaval alal moodustatakse 3 ühepereelamu krunti, 1 transpordimaa krunti

3.2. Elamukrundid

Uute hoonete minimaalseks kauguseks krundi piirist on määratud 5m, seega võib püstitada TP3 tulepüsivusastmega hooned. Täisehituse % olenevalt krundi suurusest on 13-14 %. Krundil võib paikneda max. 2 eraldiseisvat hoonet, neist üks ühepereelamu. Hoonete rajamisel ja materjali valikul tuleb arvestada hoone sobimisega ümbritsevasse miljöösse. Arvestada tuleb ka ümbritsevatel kruntidel asuvate hoonete viimistlusega ühtse ilme saavutamiseks. Planeeringualale rajatavad hooned peavad olema nii põhiplaanilt kui ka mahult naaberkruntide hoonetele sarnaste gabariitide, katusekuju ja kalletega. Ühel krundil asuv põhihoone ja abihoone arhitektuurne lahendus peavad omavahel kokku sobima. Hooned võib projekteerida max 2 korruselistena, kõrgusega maapinnast kuni 9m. Katusekalle 25-45 kraadi. Abihoone maksimaalne ehitusalune pind võib olla 40m², kõrgusega 6m, korruselisus 1.

Palkmajade ehitamine detailplaneeringu alale pole lubatud.

Plastikvoodrite kasutamine ei ole lubatud.

Ühele krundile ehitatavate hoonete katuste värvi toon peab olema sama.

Aiad rajada ainult 1.5 m kõrguselised.

Krunt nr 1 1450 m²- elamumaa

Krunt nr 2 1482 m²- elamumaa

Kuivenduskraavi veekaitsevöönd

Krunt nr 3 1526 m²- elamumaa

Kuivenduskraavi veekaitsevöönd

3.4. Transpordimaa

Krunt nr 4 630 m²- transpordimaa

Transpordimaal paiknevad kõik detailplaneeringu käigus moodustunud elamumaa krunte teenindavad tehnorajatised.

3.5. Vertikaalplaneering

Vertikaalplaneerimisel lähtuda olemasolevast reljeefist ja maapinna kallakust kagust-loodesse. Sadeveed juhtida elamutest ja teest eemale, kus need imuvad maasse.

Täpsemalt lahendada vertikaalplaneerimine hoonete ja haljastuse projekti mahus.

Teede vertikaallahendus tehakse konkreetse tänava tööprojekti käigus.

3.6. Insenertehniline lahendus

Elamukrunti läbivate tehnovõrkudega aladele tuleb kehtestada servituut vastavalt maakasutusele ja hoonestusõiguse plaanile, mis kohustab krundi omanikku võimaldama trassi ehitust ja hooldamist. Detailplaneeringuga on määratud servituudi alad.

3.6.1. Veevarustus.

Planeeritud elamurajoon on ette nähtud veega varustada vastavalt AS ELVESO poolt väljastatud tehnilistele tingimustele NR 338/07

Liitumisühendused elamutesse on planeeritud DN 25 maakraanidega. Liitumispunkti maakraanid paigutatakse 0,5...1,0 m kaugusele krundi piirist torustike koridori transpordimaa ja kinnistu piiri vahelisele haljasmaale, kõrvuti elamu kanalisatsiooni liitumispunkti kontrolltoruga.

Planeeritava elamugrupi ööpäevane veevajadus $3 \times 0,4 \text{ m}^3/\text{d} = 1,2 \text{ m}^3/\text{d}$.

3.6.2. Kanalisatsioon.

Planeeritud elamurajoon on ette nähtud kanalisatsiooni lahendus vastavalt AS ELVESO poolt väljastatud tehnilistele tingimustele NR 338/07

Kogu planeeringu-alale kavandatud heitvee vooluhulk võrdub tarbevee vajadusele ja on arvutuslikult kuni $1,2 \text{ m}^3/\text{d}$.

Iga kinnistu jaoks on ette nähtud üks liitumiskaev, mis ehitatakse teemaale ca 0,5-1m kaugusele krundi piirist. Kontroll-ja liitumiskaevud ehitatakse teleskoopsete suudmetega moodulkaevudena.

3.6.3. Tuletõrjeevee varustus ja tuleohutusnõuded

Planeeritavate hoonete lubatud maksimaalne kõrgus on 9m.

Hoone maksimaalne korruselisus on 2 . Elamute tulepüsivusklass on TP3.

Tuletõrjetehnika juurdepääs hoonetele on tagatud.

Vajalik tulekustutusvesi kvartali väliseks tulekustutuseks $Q=10$ l/s 3 tunni jooksul saadakse Jaanivälja kinnistu detailplaneeringu käigus (12.10.2004. otsus nr.306)

Jaanivälja tee äärde planeeritud magistraalveetorustikule paigaldatud hüdrantist.

Juurdepääs tulekustutus veele on tagatud.

Nõuded tuletõrjeevee süsteemidele EVS 812-6:2005 peatükk 7.5

TULEOHUTUSE ÜLDNÕUDED

Alus: Siseministri 8. septembri 2000. a määrusega nr 55 ([RTL 2000, 99, 1559](#)) jõustunud 08.09.2000 Muudetud järgmiste määrustega (kuupäev/number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg): 15.07.2004/48 ([RTL 2004, 100, 1599](#)) 30.07.2004

§14. Territooriumi sõidutee, juurdepääs ehitisele ja ladustatud materjalile ning tuletõrjeeveevõtukohale hoitakse vaba ning aastaringelt kasutamiskõlblikus seisukorras.

§15. Objekti territoorium hoitakse alaliselt puhas põlevmaterjali jäätmetest.

Territooriumi puhastamise sageduse kehtestab objekti valdaja. Põlevmaterjali jäätmeid kogutakse ja hoitakse selleks määratud kohas või taaras. Põlevmaterjali taaras hoidmisel selle kaas või kork suletakse. Jäätmete hoiukoht paikneb põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüsivusega ehitise välisseinas olevast ukse-, akna- või muust avast vähemalt 2 m kaugusel.

§16. Tee või läbisõidukoha sulgemisel remondiks või muuks otstarbeks, kui see takistab päästetehnika läbisõitu, rajatakse viivitamatult muu läbipääs suletavasse lõiku või seatakse üles ümbersõiduvõimalust näitav viit. Linna või muu tiheasustusega kohas tänava läbisõiduks sulgemisel rohkem kui üheks ööpäevaks informeerib tänava sulgemisloa saanud isik sellest viivitamatult häirekeskust.

Tule leviku takistamiseks põlevalt hoonelt teistele hoonetele eraldatakse hooned üksteisest tuleohutuskujadega.

Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded VV 27.10 2004. a määrus nr 315

§19. Tule naaberehitistele leviku takistamine lg 2 hoonetevaheline kuja peab takistama tule levikut teistele hoonetele, kusjuures juhul, kui hoonetevahelise kuja laius on alla 8 m, tuleb tule leviku piiramine tagada ehituslike või muude abinõudega.

Ehitistevahelised minimaalsed tuleohutuskujad ehitise tulepüsivusklassi arvestades on 8m, sellised hooned peavad olema tuleohutusest lähtuvalt samases klassis, vastavalt kas TP1, TP2 või TP3;

3.6.4. Elektrivarustus.

Kavandataivate kruntide elektrivarustus tagatakse Eesti Energiaga sõlmitava liitumislepinguga vastavalt Eesti Energia tehnilistele tingimustele nr 132067 12.12.2007

Niidu kinnistule ehitavate eramute elektrienergiaga varustamine on planeeritud maakaabliga „Alliksoo“ alajaama 0,4 kV fiidri F-1 õhuliini lõpumastilt. Planeeritava transpordimaa kinnistule on planeeritud ühine mitmekohaline liitumiskilp

Detailplaneeringus on määratud liini servituudi alad.

Pärast maakasutusõiguse ja võrguühenduse kasutamise lepingu sõlmimist ja liitumistasude tasumist projekteerib ja ehitab OÜ Jaotusvõrk elektriliinid ning paigaldab liitumiskilbid.

3.6.5. Gaasivarustus

Vastavalt Fortum Termest AS-i poolt 08.01.2008.a. väljastatud kirjale on tehniliselt võimalik detailplaneeringu ala varustada gaasienergiaga, kui liituja rajab gaasitrassi haru Fortum Termest AS gaasitrassist, mis kulgeb Jaanivälja tee idapoolsel serval.

Detailplaneeringuala tarnetorustik kulgeb piki siseteid sõiduala ja krundipiiri vahel ning jõuab iga krundipiirini st. torustik asub transpordimaal. Torustikul on ette nähtud maa-alused terasest pikendatud spindliga kraanid krundipiiri ette. Gaasitorustikud projekteeritakse plasttorudest.

Gaasitorustike läbimõõdud määratakse edaspidiste tööprojektide koostamisel.

3.7. Liikluskorraldus

Juurdepääs planeeritud alale on tagatud T-11334 Raeküla teelt mööda Jaanivälja teed.

Jaanivälja tee ja planeeritav juurdepääsu tee on erateed. Teeseaduse § 4lg3 kohaselt toimub eratee avalikult kasutatava teena kasutamine tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning kohaliku omavalitsuse ja eratee omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel.

Planeeritava sõidutee laiuks koos teepeenardega on ette nähtud 5,6m .

Parkimisalad on planeeritud kruntide territooriumitel.

3.8. Haljastus ja keskkonnakaitseline abinõu

Arvestades asjaoluga, et planeeritaval alal kõrghaljastus puudub tuleb loodavatel elamukruntidel rajada uushaljastust.

Kõrghaljastuse rajamisel arvestada, et krundi iga 200m² kohta istutada vähemalt üks puu täiskasvanukõrgusega min. 10m.

Täpsemalt lahendada kruntide haljastus, sissesõiduteed, parkimine, piirded, prügitünnide paigaldus jne. iga hoone ja haljastuse projekti mahus.

Planeeritaval alal keskkonda reostavad objektid puuduvad.

Detailplaneeringuga kavandatav ehitustegevus pinnasele ja põhjaveele reostusohu ei kujuta, kuna kõik majandus-reoveed juhatakse isevoolselt ühiskanaliseerimisse.

Krundi valdajal lasub kohustus tagada krundil tekkivate tahkete jäätmete kogumine prügikonteineritesse ning organiseerida nende regulaarne äravedu. Äraveo osas tuleb sõlmida leping mõne seda teenust pakkuva firmaga.

Väikeelamutes tekkivate bioloogiliste jäätmete kompostimine on lubatud oma kinnistu piires.

5 RADOONIRISKI VÄHENDAMISE VÕIMALUSED

Radoon on radioaktiivne gaas, mis tekib raadiumi lagunemisel. Siseõhku tungib radoon hoone all olevast maapinnast, majapidamisveest ning ehitusmaterjalidest. Läbilaskev täite kruusa kiht soodustab radooni imbumist siseruumidesse.

Kuigi õhu radioaktiivsusest moodustab peamise osa maapinnast õhku difundeeruv radoon, eraldub radoon korteriõhku enamasti veest (kui kasutatakse põhjavett). Keskmine radoonisisaldus vannitubade õhus on Soomes tehtud mõõtmiste järgi 150 Bq/m^3 , tõuseb pärast duši avamist 7-8 minuti jooksul kuni 3500 Bq/m^3 ning on paarkümmend minutit pärast duši sulgemist suletud ukse ja ventilatsioonita vannitoas kuni 5500 Bq/m^3 (on mõõdetud 8500 Bq/m^3 ja üle sellegi). Kõõgiõhk võib sisaldada radooni kuni 3000 Bq/m^3 (vett võetakse kraanist, nõudepesu- ja pesupesemismasinasse). Samal ajal ei pruugi elutubades olla radooni üle 200 Bq/m^3 .

Peamine radoonileke keldrita majade eluruumidesse toimub põranda ja vundamendi ühenduskohast, kuid ka aluspõhja ja kandvate välisseinte liitekohtadest, põrandapragudest, keldripõrandast, elektri kaablitest ja veetorude läbiviimiskohtadest põrandas; radooni võib sisaldada majapidamisvesi, puurkaevud, ehitusmaterjalid.

Radoonist tulenev terviserisk

Peamine radoonist tulenev risk inimese tervisele on seotud hingamisteede ja kopsuvähiga. Seda tõestavad nii epidemioloogilised uuringud inimeste hulgas kui ka katselised uuringud loomadel. Radoon ja tema tütarproduktid sattuvad organitesse sissehingatava õhuga. Organismis jätkub nii gaasilise radooni kui sinna aerosoolidele kinnitunud sattunud radooni tütarproduktide spontaanne radioaktiivne lagunemine. Euroopa riikides peetakse radooni suitsetamise järel kopsuvähi riskitegurina teisel kohal olevaks. Sõltuvalt radoonist tulenevast kiirgusdoosist ja sellele eksponeeritud elanikkonna hulgast hinnatakse radoonist põhjustatud kopsuvähijuhtude arvuks Rootsis 300–1500 ja Soomes 200–600, Eestis esialgsel hinnangutel 100–120 juhtu aastas. On selge, et radoonisisalduse tõustes suureneb ka kopsuvähiriski tase.

Joonisel 3 on kujutatud kopsuvähki haigestumise risk seoses radoonist tuleneva kiirguse ja suitsetamisega. Kui suitsetada päevas üks pakk sigarette, suureneb (Maailma Tervishoiuorganisatsiooni Euroopa Regionaalbüroo teabematerjali põhjal) kopsuvähki haigestumise risk 10–20 korda. Suitsetamine muudab radooniprobleemi oluliselt hullemaks, sest suitsu enda mõjule lisanduvad suitsuosakestele kinnitunud radooni tütarproduktide emiteeritud kiirgus ja radoonist tulenev kiirgus. Sama kehtib ka passiivse suitsetamise korral. Seega on lihtsaim abinõu radoonist tuleneva terviseriski vähendamiseks suitsetamise piiramine.

Õnneks on radoonisaastest vabanemine teadlaste kinnitusel suhteliselt lihtne. Kõige paremini aitab radooni vähendamiseks tuulutamine. Radoonist lahtisaamiseks tuleb kogu maja tuulutada iga päev vähemalt tund aega. Majasse kogunenud gaas lahkeb sealt tuuletõmbusega kergesti. Hoone vundamendi alla rajada tuulutustorustik. Välisõhus radoon inimestele ja muudele elusolenditele ohtu ei kujuta.

Eesti projekteerimisnormides (EPN) on elu-, puhke- ja tööruumides aasta keskmise radoonisisalduse piiriks seatud 200 Bq/m^3 .

Hoonete projekteerimisel tuleb tugineda euronormidele, mis ühtib Eesti Standardiga EVS 840:2003 “Radooniohutu hoone projekteerimine”.

Niidu kinnistu detailplaneeringu ala asub Eesti radooniriski kaardi andmetele tuginedes normaalse radoonisisaldusega pinnasega aladel.

Lisatud väljavõte Eesti radooniriski levilate kaardist 2004 (koostajad Eesti Geoloogiakeskus, Rootsi Kiirguskaitse Instituut, Rootsi Geoloogiateenistus).

This map illustrates the administrative divisions of the Tallinn region, including the city of Tallinn and surrounding municipalities. The map uses color-coding to distinguish between different administrative areas: yellow for the city of Tallinn, blue for water bodies, and various shades of green and brown for surrounding municipalities. Key water bodies shown include the Gulf of Tallinn (Tallinna laht), the Gulf of Naisaari (Naisaari laht), and the Gulf of Viimsi (Viimsi laht). The map also shows the locations of several islands and peninsulas, such as the island of Naissaar and the peninsula of Viimsi. The map is labeled with the names of various municipalities and districts, including Tallinn, Naisaari, Viimsi, and the surrounding areas of Saue, Keila, and Kohila. The map is oriented with North at the top.

Leppemärgid
Legend

- Madala radoonirsiki ala, madala looduskiirgusega pinnased (peamiselt liivad ja aleuriidid). Kõrge radooni tase majade siseõhus esineb harva.
Low radon risk area. Soils, mainly sands and silts, with low radioactivity. Unusual with high radon levels in houses.

 Normaalse radoonirsiki ala, normaalse looduskiirgusega pinnased. Lokaalselt võib esineda kõrge ja madala radoonisalsusega pinnaseid.
Normal radon risk area. Soils with normal radioactivity. Small areas with low and high radon content can occur.

 Alad, kus kohati võib esineda kõrge radoonisalsusega pinnaseid. Valdaval määral on liustikuvee (jäärjavee ja glatsiofluviaalse) settid. Kohati võib olla radoonisalsus majade siseõhus kõrge.
Areas with local occurrences of high radon ground. Areas, dominated by till or glaciofluvial and glaciolacustrine sediments, with locally enhanced radioactivity. Areas where some houses may have high radon levels.

 Kõrge radoonirsiki ala, kus anaveavad uraani rikkad Dictionemakit, fosforiit ja ooboolisiltakivi ning pinnastes esineb rohkesti nende kivimite fragmente. Radoonisalsus majade siseõhus on sageli kõrge.
High radon risk area. Areas where uranium-rich Dictionema shale, Obolus sandstone, and phosphorite occur in soils and outcrops. High radon levels in houses are common.

 Karst. Karstipidukonnad on tuntud kui potentsiaalselt radoonitihedalt alad. Kui hoone asub karsttühiku või -lõhe kohal, võib radoon migreeruda nende kaudu rõhuväruvane tõttu majade siseõhu. Karstnähudega esineb ka väljaspõõs kontuuritud alad.
Radon. Karst. Karst caves are potential radon prone areas. If a building is situated on a karst cavity or a fracture, radon gas may be moved into the building by a pressure-driven air flow. Karst can also be found outside the marked areas.

- 13

6 KURITEGEVUSRIISKE VÄHENDAVALD ABINÕUD.

Kuritegevuse ennetamise nõuded lähtuvalt EVS 809-1:2002

Kodanike elukvaliteedi oluliselt määrav igapäevane julgeolek on seotud erinevate ruumiliste ja sotsiaalsete aspektidega, mis on võimalik juhtida läbi keskkonna planeerimise ja arhitektuursete lahenduste.

Igasugune turvalisuse tagamine on võimatu ilma koostöövõrgustikuga, mille positiivseks näiteks on naabrivalve.

Täiendavalt on igal majal võimalus sõlmida leping turvateenuseid osutuva firmaga.

Ühes patrullipiirkonnas olevatele majadele tuleks nähtavasse kohta paigutada kleepsud, mis annavad võõrale teada, et maja valvatakse.

Inimene, kes hoolib oma kodust ja varast ega taha langeda kuriteo ohvriks:

- Mõtleb kodu turvalisusele juba ehitust kavandades ning planeerib ehituse eelarvesse sisse häiresüsteemi paigaldamise.
Häiresüsteem tuleks paigaldada firmal, kelle valve alla tulevikus kavatsetakse oma kodu anda.
Valvesüsteemi peaksid kuuluma ka tuletõrjesignalisatsiooni andurid.
- Peab võimalusel suurt koera
- Paigaldab turvalukkudega turvauksed
- Hoiab autot kindla lukustusega garaažis
- Hoolitseb selle eest, et maja ümbrus oleks valgustatud jne.

Detailplaneeringu autor: Taimi Kirs